

SUBSCRIPTION RATES:
United States of America 1 year 60c.
Canada, Europe etc. one year \$1.50

SRBOBRAN
published every Thursday at
443 West 22nd Street
New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН
САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРВА „СЛОГА”

СРБОБРАН

SRBOBRAN

Број 480

ЊУОРК, ЧЕТВРТАК, 26. ДЕЦЕМБРА 1918.

ГОДИНА 8.

ЈУГОСЛАВИЈА.

— проф. м. и. пупин. —

Југославија, то јест југословенска држава, која ће представљати једињење свих Срба, Хрвата и Словенаца, и која ће без сумње бити створена на предстојеој мирној конференцији, окончјеју једну националну борбу која се води већ пре-ко хиљаду година. Југословени, а то су Срби из Србије, Црне Горе, Босне, Херцеговине, јужне Далмације и јужне Угарске; Хрвати из Хрватске, Славоније и северне Далмације; и Словеници из Крањске, Истре, Горице и јужне Штајерске, један су и исти народ, са извесним разликама, које су се развили током хиљаду година услед разлика у политичким, привредним и верским околностима.

Преплава потом Европе од стране ратоборних и дивљих азијатских племена, Авара и Хуна, била је једна од оних стихијских сила која је, током средњих векова, проузочила неочекиване нагле промене у народносној и политичкој слици Европе. Није било ниједног европског народа, који је, овим потресом, претрпни тако велику промену као што је био случај са Југословенима. Када је Карло Велики, у деветом веку, коначно најурио Аваре у земље источно и јужно од реке Дунава и отерао њих и Хуне у крајеве Угарске и Бугарске, Јужни Словени били су поцепани у три различита дела: један део остао је у Франачкој Царевини; тај део представљају данас Хрвати и Словеници. Други део остао је у границама Византијске Царевине, и њега данас представљају Срби. Трећи део остао је под јармом бугарским, где га данас представљају Бугари. Од својих победилаца, бугара, Јужни Словени у Бугарској примили су толики приток хунске крви да не могу, нити го желе, да данас буду рачунати као један део југословенског народа. У ствари, у најранijим борбама, које су водила прва два саставна дела југословенског народа, током неколико столећа њихове ране историје, биле су борбе са побугареним Словенима данашње Бугарске. Ту борбу окончја је Стеван Душан Силни, српски цар, који је у четврнаестом веку победио Бугаре и створио велико српско царство, кому је престонација била у Скопљу, на реци Вардару. У овој дугoj борbi са Бугарима Хрвати су се борили заједно са Србима против њиховог заједничког непријатеља, Бугара. Да што јаче истакнеш ову заједничку борбу Срба и Хрвата, у отпору против бугарске најезде, Стеван Душан, поред осталих својих владарских назива, носио је и назив: цар Словена. А када су 1389 победоносне турске војске кретале у правцу Косова Поља, да реше судбину Балканца, босански краљ Твртко и хrvatски племићи похитали су са својим војском у помоћ Лазару, српском цару, и косовску трагедију, у којој је пало српско царство, била је вазда омиљени предмет песме хrvatskog гуслара као и српског. У косовској трагедији Хрвати су гледали, као и Срби, шародну пропаст. А треба имати на уму и то да су у многим приликама раније Срби са Балканом пружали драгоцене помоћи Хрватима и Словенима у њиховој борби са Аварима, Францима, а нарочито са Мађарима. У једној од ових борба јуначки је погинуо највећи српски владар пре Душана, сјајни ослободилац Часлав, који је пао у једној великој битци у Срему. Премо томе је јасно, да је код Срба, Хрвата и Словенаца постојала свест о шародном јединству још током средњих векова, и да није, као што неки држе, превод каквог данашњег политичког покрета.

Подела међу Јужним Словенима, изазвана политичким променама, услед освајања Карла Великог и турске најезде, произвела је дуготрајна издвајања Срба од Хрвата и Словенаца. Та подела поштрена је још више расцепом који се појавио у хришћанској цркви у почетку средњих векова. Попут су живили у границима Франачке Царевине, Хрвати и Словеници пришли су римској цркви, а Срби, који су живили под утиливом Византијском Царством, остали су при Византијској или Источној Цркви. Римска црква загосподарила се потпуно над хrvatskim и словеначким племством, и на сваком кораку потпомагала је јачање феудалног поретка, који је био та-ко одомаћен у старом Франачком Царству. Византијска црква вршила је неограничен утицај на духовни и политички живот Срба. На тај начин раздвајање између Срба, с једне стране, и Хрвата и Словенаца, с друге стране, све је то више јачало. Ну ни у тим данима није се оскудевало у људима истакнуте југословенске националне свести, који су зачели један оважан југословенски покрет, чија је сврха била да суз-

бије овај развој народног раздвајања, подграђаван супарништвом Источне и Западне Цркве, и поштраван феудализмом западне просвећености у исто време. Први међу овима биле су Богумили у Босни, једна нова верска секта која је проповедала ослобођење народа од феудалистичке превласти пркве и племства. Они су били претече протестантског покрета у западној Европи. Њихово учење, након читавих столећа очајничке борбе, и захваљујући појави Јана Хуса, великог ческог реформатора, и протестантског пионира Мартина Лутера, нашло је велики број присталица. Једно од најмоћнијих представа којим су се сви југословенски верски реформатори служили биле су књиге, писање шародним језиком. И ови верници верки и друштвени реформатори међу Јужним Словенима ономицвали су свој народ да се исти словенски језик говори у свима народима који се налазе на великим просторима од словенских и хrvatskih krajeva па све до Цариграда. Једно од њихових основних учења било је учење о јединству југословенског народа. Ну ова југословенска пропаганда, будујући Богумилска, била је осуђена на смрт јер је била уперена против тадање највеће европске силе, прквеног и државног феудализма. Као што се могло и очекивати, она је била потпuno угашена, и то у шеснаестом веку, када је хrvatsko племство, у друштву са својим хабзбуршким господарима, угушило сељачки устанак међу Хрватима и Словенима. Овај сељачки устанак бије вечно спомињан у историји као коначни чин југословенског покрета, зачетог од стране босанских Богумила чак у дванаестом столећу.

Југословенски историчари утврђују чињеницу да појава Хабзбуршке династије, као одлучног чиниоца у историји Југословеније, представља најтешкоје и најразорније сile уперене против њиховог национализма. Хрвати су били прикупљени да склоне присније везе са хабзбуршком круном због опасности која им је, после пада српског царства на Ђорђеву, претила од Турака. Тесна политичка веза између Хрвата и Мађара била је такође последица дубоког уверења тога времена код свих народа Европе да се Хришћани морају свуда ујединити да би успешино изашли на сусрет наглом наступу победоносног Ислама. 1527. године био је упражњен угарски престо и три кандидата почну се надметати за исти: два од њих били су Срби, Јован Запоља из Босне, и Ђурђе Бранковић, српски деспот; трећи је био Фердинанд Аустријски, носилац хабзбуршке круне. Захваљујући свом великом богатству и моћи које је оно имало над хrvatskim plemišćem, успео је Фердинанд. Од тог доба дошао је Хрватска под власт Хабзбурговаца, под чију је власт Словеначка тада била још пре тога. Током следећих столећа, у место југословенског покрета за јединије, појављују се сва могућа средства за која су били способни Хабзбурзи, да се дође до све то веће удаљења међу трима деловима Јужних Словена. Без милострја са Хабзбурзима примењивали против Јужних Словена своје начело — "поцепај, па господари". Турско тлачење Срба и хабзбуршко тлачење Хрвата и Словенаца током 16., 17., и 18. века, претило је да уништи и сам траг југословенског имена. Оно би у томе и успело да није било снаге две сile које су биле јаче и од турског и од хабзбуршког тлачења. Једна од тих моћи била је југословенска просвећеност, која се очувала у Дубровнику и другим далматинским републикама. Ове републике су цветале захваљујући својој поморској трговини, која је била извор њихове моћи и благоства. Оне су сачињавале мост између спољнег света и Јужних Словена на Балкану и у Аустро-Угарској. Ове југословенске земље чиниле су заљење трговачким републикама на далматинском приморју. Те далматинске републике, пре него ма ко други, увидиле су да, пре а после, мора доћи до ујединења Јужних Словена, да би се спасли од пропasti Јужни Словени и њихова слава далматинског приморја. О томе су певали песни

ници из тих република, а њихови учени људи никад нису престајали да подстrekавају југословенску пропаганду. Најподеснији представници те пропаганде били су трговачки путници и верски мисионари далматинских република. И једни и други ширili су националистичку пропаганду међу Јужним Словенима на Балкану и у Аустрији. Један од ових мисионара, Качик Миошић, објавио је, 1735, своју збирку српских јуначаких песама које је сабрао на своме мисионарском путу по Босни, Херцеговини и Старој Србији. Својој књизи ставио је наслов: "Разговори угодни народу словенском." Та књига је у то доба, а она је то и данас, једна од најомиљенијих књига код Јужних Словена. Она је, више но ма што друго што се за читавих сто година пре тога догодило, помогла да оживи међу Јужним Словенима мисао о њиховом народном јединију.

Други моћни подстrekач био је устанак српских сељака у турском вилајету који је био у границама данашње Србије. Овај устанак под војством сељачког хероја Црног Ђорђа, Кара-Ђорђа како су га Турци звали, почeo је 1804. и онкончан је, у ствари, 1829., када је Србија постала самоуправни краљевица. Кара-Ђорђе је највећи српски херој по-вога добра и деда је садања српског краља Петра. (Срвшић се у идућем броју.)

ИТАЛИЈА И ЈУГОСЛАВИЈА.

Изгледа да је за неке државе најлепше земље свакајчика победа ипак дојила прерало; да је била и сувише јаснила.

Ако Енглеска, ако Француска, ако Сједињене Државе држе да се лондонски уговор мора одржати — ипак кажу то отворено и поштено.

Нека не чине један грех: да југословене калњавају за злони који су учинили Немци, и илхови дојучерији штићеници Аустријанци.

Ми знамо ово: да су Енглеска и Француска још 1915. године биле вољне да прихвате оно што је било неизбежно — распад Аустро-Угарске — њима не би било потребно да моле Италију да ступи у рат.

Тада још Југословени би разделили Аустро-Угарску у параларчета.

Али нека се нико не вара у овоме: да ми мали народи ипак дојли до тога ступица духовног развића да видију за једног најтежег часу, сковала себи један јединији морални "слоган", да се бори за ослобођење малих народа.

Али нека се нико не вара у овоме: да ми мали народи ипак дојли до тога ступица духовног развића да видију за једног најтежег часу, сковала себи један јединији морални "слоган", да се бори за ослобођење малих народа.

Југославија и Италија — нека се то зна — биће оно што су биле онај стај и она змија из басне: како је змија отровала сина, а отац сдејкао змији реп.

БОЉШЕВИЧКА ШКОЛА
ЗА НЕРЕДЕ.

Копенхаген, 22. дец. — Харалд Скавенцијус, бивши дански посланик у Петрограду, вели данас, да су бољшевици основали у Москви парочиту револуционарну школу, а под управом бољшевичког вође Радеџа. У тој школи ће се обучавати људи разних народности нереду, револуцији, крвопролију и анархији, па када добро изуче школу, слаће се у своје земље да тамо шире бољшевизам.

У овој школи има сада Кинеса и мантупа готово из целог света.

TE DEUM

О, Боже, теби нек је већа хвала За прву радост коју робље наше Позна за низом муачња и зала, И из жути мученичке чаше.

Хвала за прву сузу чију мати У срећи просуј при сретаву сина;

За срце љубе, што свијло да пати Задрхта песмом са нежношћу крина.

Хвала за усклик прве сестре која Загргла свога осветника брата, За радост деце намучене, која скут се бабе враћеног хвата, За хрмке оних, који часно паше У слави неми, неми у сред зала. Оксфорд.

СРЕТАН БОЖИЋ!

Нашиј браћи Хрватима и Словенцима, широм Америке, који сутра прослављају највећи празник, Божић, желимо да га проведу у срећи и задовољству, као што ће га провести наша браћа у заједничкој нашој домовини у старом крају, у нашој слободној Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца.

Исус се роди — Сретан Божић!

RUHA MAJCI!

— OD VOJISLAVA M. JOVANOVICA. —

Мрсе се стјегови на вјетру развијати,
Казните наслика, здробље ропску узу,
Robinjam првеше крваву дојку, грку утреће сузу:
Slavljju Slovenci, klikuju Srbiji, Horvati.

Slavljju Horvati, klikuju Slovenci, Srbiji,
Seljačka војска seljačком дому се враћа;
Zagrlje se Predrag i Nenad, неизнана браћа:
Mrse се стјегови на вјетру, стапају грбљи.

Мрсе се стјегови на вјетру, вију вијенци,
Свјетне се јашкаје у реду ратничким кроће.
Пјева нам Domovina od Timoka ter do Soče:
Slavljju Srbiji, klikuju Horvati, Slovenci.

Пјева нам Domovina s velebnih dolja i brda,
Stupa hajduka nogu i osvjetnika pušku,
Kapa si znoj niz lica mrka i muška,
Пјева им ralo zardjalo i ugarom zemlja tvrdra.

U Karadjordju Zvonimira sudbu tvorun,
Te hrvatskim mu slavi kliju zborom, —
Odjekuje put Trsta, Kranjskom gorom,
Našim planinam, našim rieka, našem moru.

Jedna odjekuje пјесма: Čuješ: „Naše si, naše,
„I ti more, i vi otoci, i vi luke, i vi brda,
„I vi njive bez ploda, i vi pašnjaci bez krda:
„Vas radi zgarišta ona i ona groblja paše!”

Пјева нам Domovina: пјева Slobodu blednim,
U traljahu, bedra gola, образа uvelha duboka,
Trbuha gladna, mučenica, suha upala oka,
S djetetom na suhoj dojci, mleka žednim.

A kada diete zaspri od gladi, kod Slobode,
Mati nam obora pogled pro Jadrana,
Gđe tajd stjeć se leprša, te put Oceana
Traži drugu dječju svoju, preko vode...

A djeca si nože povadila! Ijaoh braći!

— Ruha majci! djeci kruha! štaku čaći!

ГЛАСОВИ ИЗ ДОМОВИНЕ.

Изасланство Југословенског

Народног Већа на Крфу.

Јуче, 24. октобра, допутовао-
су на Крф Изасланци Југосло-
венског Народног Већа из За-
греба.

Изасланство представљају Г.
Г. Д-р. Анте Тресин-Пајчић, члан Средишњег Одбора Народног Већа из Загреба;

Вилијам Букшег, члан Народног Већа и члан Владе у Хрватској.

Д-р Иван Марија Чок, члан Средишњег Одбора Народног Већа и члан Народног Света Словеначког;

Антиг Доленц, линиски капе-

тан ратне морнарице, и

Рихард Линика, потпуковник.

Господа су допутовала на торпилеру Југословенске Морнарице, бр. 77.

Стање у Јевропи и околини.

Јевропија је 1915. године имала више од 1300 њуђа, а сада нема ни 200. Све је срушено до темеља. Материјал је од кућа употребљаван за израду различних заклона и за гориво. По варошким подрумима има много близдираних заклона одакле се је пуштало на савезничку војску. Барони и околина су избраздати непотребним рововима а исто је стање и по селима. Села Мопча, Гуринџет, Мрзенци, Побргово не постоје више. У селу Предејима остало је свега четири ќуђе, а у Богородици осам. Становништво Јевропије и околине одведено је све силиом, растурено је по старим грађаницима Србије и по Бугарској. Нису могли собом понети виши осим нешто хлеба и поједан покривач, а све њихово појубиљство нађено је сакупљено по магацинima и спремно за евакуацију.

Насила за време бугарског рата у Скопљу.

Јављају из Скопља да је тамо за време плаќашког бугарског режима живот био необично му-
чан. Скупоће су биле ужасне.

Један килограм брашна плаћан је 16 лева, ципеле са древним ћоновинама коштале су 200—400 лева, метар рђава штота 300 лева, калем ќонца 30—60 лева и т. д. Покуђанство избеглог становништва је феко, све покра-
дено, а у томе су се нарочито изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

Србији. Бомбардовање Београда може се мерити по својој срамоти једино са бом-
бардовањем Ремса од стране Немаца. Оба града не беху утврђена. Поред тога бомба-
рдовање Београда није изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

Србији. Бомбардовање Београда може се мерити по својој срамоти једино са бом-
бардовањем Ремса од стране Немаца. Оба града не беху утврђена. Поред тога бомба-
рдовање Београда није изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

Србији. Бомбардовање Београда може се мерити по својој срамоти једино са бом-
бардовањем Ремса од стране Немаца. Оба града не беху утврђена. Поред тога бомба-
рдовање Београда није изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

Србији. Бомбардовање Београда може се мерити по својој срамоти једино са бом-
бардовањем Ремса од стране Немаца. Оба града не беху утврђена. Поред тога бомба-
рдовање Београда није изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

Србији. Бомбардовање Београда може се мерити по својој срамоти једино са бом-
бардовањем Ремса од стране Немаца. Оба града не беху утврђена. Поред тога бомба-
рдовање Београда није изазвано од стране Србе, а уз то

ије имало војничке вредности љуѓакве, осим безобрзирне жеље за рушевине приватне и државне имовине. Сва свирепства и злочини, који су извршени у

Србији од стране обесног Пруса, не могу се ни из далека мерити са ужасима и крвоже-
даном извршеним са толико дивљаштва од стране аустријске војске за време њихове три-
енфензије у Србији. Так и са-
ме заповести аустријских официра повећавале су ове злочине

али су сами војници превази-
дали је да се нечуvene злочине по-
правијају извршени у

француских трупа. Том приликом је било симпатично братимље између савезничких официра.

Свечано благодарење.

У недељу 21. октобра, одржано је у Солуну, у српској цркви, скрбено благодарење поводом ослобођења Београда.

Отпутовао.

Јуче, 10. октобра, Господин Др. Велизар Јанковић, Министар Народне Привреде отпуштен је у иностранство ради српског послова око снабдевања земље.

Париз, 22. окт. — Званичан извештај Источне Војске. — Услед заузета Београда од стране српских трупа, поражене пе-
ничке и аустријске трупе покушале су се на северну обалу Дунава. Друга српска армија стигла је на границу Босне. Го-
това цела Србија је сада ослобођена. Права српска армија, којој припадају честаја да је прва уша-
ла у Београд, учествовала је у свим борбама, стално у тесном подршку са непријатељем и при-
тешњавајући га жестоко, српски су војници остале били за-
извесно време без довољне ис-
хране, али они нису хтели да

знају ни за умор ни за глад, док нису освојили своју земљу. Савезничке трупе су, удружене са њима, извршиле највећи напоре, да би спречиле поверили-
м им задатак, т. ј. пораз заједнич-
ког непријатеља.

Улазак 7. пука у Београд. —

Београд није бомбардован.

Солун, 21. окт. — Званичан из-
вештај наше Бројевне Команде. — Бројевна Команда 20. октобра јавља: наше трупе заузеле су се на северну обалу Дунава. Друга српска армија стигла је на границу Босне. Го-
това цела Србија је сада ослобођена. Права српска армија, којој припадају честаја да је прва уша-
ла у Београд, учествовала је у свим борбама, стално у тесном подршку са непријатељем и при-
тешњавајући га жестоко, српски су војници остале били за-
извесно време без довољне ис-
хране, али они нису хтели да

знају ни за умор ни за глад, док нису освојили своју земљу. Савезничке трупе су, удружене са њима, извршиле највећи напоре, да би спречиле поверили-
м им задатак, т. ј. пораз заједнич-
ког непријатеља.

Издавање писма у постелју

SRBOVRAН

— SERB WEEKLY —

Published by
SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND
OF SERB FEDERATION "SLOGA"

New York, N. Y.

443 West 22nd Street
Telephone: Chelsea 6008
Editor: Executive Board of Serb Federation "Sloga", 443 W. 22 St.
New York, N. Y.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 11, 1918.
Entered as second class matter October 30, 1909, at the Post Office at New
York, New York, under the Act of March 3, 1879.

СЕДМИЧНА КРОНИКА.

16. дец. — Из Париза стижу вести да ће за дан два доћи енглески премијер Лојд Џорџ и министар спољних послова на неодређено време у Париз, где ће се састати са Председником Вилсоном и с њим конфирмацији пре но што крене на дводневни посету за фронт и онда продужи пут за Италију. У четвртак долази талијанска делегација са краљем Виктором Еманујелом на челу, да позову Председника Вилсона у госте. Истога дана стижу у Париз и Престонаследник Александар где ће се ове неделе састати са Председником Вилсоном на заједничком ручку који ће бити приређен за достојанствене који ће се салупти ових дана у Паризу.

Еко де Шари доноси имена француских делегата за мировни конгрес: Клемансон, Фош, Плансон и Леон Буржуа. Спомиње се такође, да ће капетан Тардије, бивши шеф француске ратне мисије у Америци, бити такође додељен делегатима.

Из непознатих разлога, а по наречју премијера Клемансона забрањена је у недељу намеравана социјалистичка манифестија Председништву Вилсону.

У Берлину се све више шири раднички штрајк и до сада је 350.000 радника напустило своје послове.

По телеграму који је примио наш Конзулат види се да је Председник Владе Никола Пашић стигао 13. децембра у Београд са целим особљем министарства иностраних дела и дипломатским љубом.

Поништо је Вашингтон чуо за решење Црногорске Народне Скупштине да је скинута круна Николиј Петровићу, то је одмах најурио Николиног посланика Анту Гвозденовића, који је јутрос напустио америчко посольство.

Послаша је у цеој овој земљи отпочела велика кампања за упис чланова у Црвену Крст.

17. дец. — Председник Вилсон ће на Божић да руча са својим јунацима на фронту у окolini Кобленца, Адре Митхорд, председник париског градског већа прочитао је адресу, којом се Председник Вилсон уврштава у ред почасних грађана града Париза. Предана му је велика златна медаља ове вароши, а г-ђи Вилсон предаје у знак успомене на посету један брош са летећим голубом од драгог камења.

У четвртак почне у Паризу конференције свији савезничких делегата, које ће трајати два дана. Мировни конгрес почне око 6. јануара.

Председник талијanskог министарства Орландо, изјавио је пред сенатором, да Италија није у могућности да демобилише нити једног војника, а савратни материјал има да стоји у припремности на свом месту.

Потешко је за демобилизацију, рекао је, нису се умните, нешто, напротив, увећаје се.

Чехо-словачке трупе окупирале су вароши Течен и Боденбах у Немачкој Ческој. То је учинило ради осигурувања проправе Немаца и Аустријанаца.

Послска Влада прекинула је сносе са Немаћком, ради прогона пољског народа у окупираним крајевима, где Немци за

родног збара послао је позив Председнику Вилсону, да посеги и Ирску, изјављујући да посета не би ништо била нокришена у политичке сирхе.

Бивши немачки цар Виљем лежи болестан од његове старе болести запалења ува. Исто тај бивши аустријски цар Карло и четврто његово деце болују на инфлуенци, како јављају из Беча.

Талијански краљ Виктор Емануел, у пратњи престолонаследника, принца Пијемонта и особне свите стигао је данас у Париз.

Пољска армија од 50.000 војника заузела је Данциг, у Јужној Немачкој.

21. дец. — Председник Вилсон у разговору са талијанским државнима Орландом и Сонином, даје изражава своје приставе симпатије за захтеве Италије, али није изјавио да се и от слаже с тим захтевима, већ да му је ша срцу са-мо права.

22. дец. — Х. Хувер, главни амERICки и савезнички управ-

љач хране, именовао је пуковника Вуда и б официра, за управљаче хране у југословенским земљама, који ће ових дана кренути за Београд са великом количином хране.

23. дец. — Јуче су вести из Париза објавиле састав новог министарског кабинета у Београду, са Николом Пашићем на тулу владе.

Данас је стигла вест непосредно из Београда, која гласи:

Београд, 21. дец. — Југословенски кабинет, који је образован, састављен је овако:

Председник: Стоја Протић.
Потпредседник: Корочец.
Министар спољних послова:
Трутбин.

Министар финансija: Нинчић.
Премијер Протић биће председник југословенске делегације на мирној конференцији у Паризу. (Овде су објављена само имена 4 министра, док их у кабинету има 10.)

24. дец. — У четвртак стиже стике у Њујорк атлантог амERICког флота, која ће бити до-чекана на најсвечанији начин.

ШТО СЕ ЧЕКА?

Једно од зајвећих пагана којим се бави исељеништво југословенција у Америци, већ чи-тав низ година, питање је о се-би у старијем крају.

То питање покренуто је код нас још 1913. године, одмах по свршетку првог балканског рата.

У ствари југословенско исељеништво и нема више никак-вог другог питања до тога: да се пресели у старијем крају или да остане овде.

Сва друга питања пренесла су у руке нашег ослобођеног на-рода у старом крају.

Међутим јасно је као дан, да сами ми овде чинимо у стању ни да почнемо рад на томе пита-њу, а како ли да га развијемо и скончамо.

Већина нашег света нема на што да се врати.

А враћање натраг вреди само тако, ако се има на што вратити; сељак на земљу, занатлија у радионицу која има да се под-дigne.

Раднику, надничару не вре-ди се враћати. Нити ће се он враћати.

С тим треба бити на чисто што пре.

Нити наше домовина има користи од радника који ће бити принуђен да ради за мању над-ницу, нити наша радији има вијаде да се врати из велике аме-риčke творнице у малу старокрајску радионицу.

Питање о себи, питање је о овоме двоме:

1) Да се нашем исељенику, који жели да се врати натраг, даде земља — под условима који ће зависити од прилика у старом крају.

2) Да се нашим занатлијама и трговцима ставе на расположење потребни предити да би спој посебни.

А о томе има да кажу своју десет дана по једно писмо од свог сина, бившег руског цара, Николаја. Кажу, да су царница — мајка и њена околина субје-ни, да бивши цар Николај живи и да западу место његовог бављења.

Амерички посланство у Буку решти за време немаћког бављења, оплачано је у вредности 100.000 долара.

20. дец. — Талијански конзуљ у Њујорку изјавио је, да није истинито вест овоја, да су аме-рички ратни бродови окупирали Пул. Даље каже да не сто-ји ни то, да су југословенски ратни бродови извесили аме-рички застavу.

У Лондону је натспутила силна жубра око припрема за дочек Председништва Вилсона, који стиже тамо 26. децембра.

Начелник града Дублина у Ирској, са једног великог на-

аш свет овде располаже са врло скромним средствима за-рад.

О наднице се на данашњи дан врло мало штеди.

Ми имамо међу нама неколи-ко људи који би били у стању овим стварима озбиљно раз-говарати и покрету за себу да-ти стварне орисе.

Ту су наша два трговачка а-гента.

Нјижко мишљење с томе: што би најчешћи требао да ра-ди у старом крају, коме послу-да се посвети, колико би му средстава било потребно, и. т. д. — била би сада на своме ме-сту.

Имамо у нашој средини и јед-ног стручнјака за земљорадњу.

Он би "учинио роду глас", када би рекао коју, на пример, о овоме: колико ће земље наш човек добити за насељавање, колико ће му " капитал" бити потребно да почне, што би би-ло најпозадије да се ради, каква машинерија је најподес-нија за наше прилике, и тако даље.

Ништа не чујемо. Ништа не читамо.

Изгледа да све то чешћа на-Пашића и на Мишића.

Кука се на све стране: не да-ју нам да покажемо "волшебне моћи приватне иницијативе."

Међутим, тамо где би прива-тат потстrek био у стању да чи-ти читава чуда, њега лема, јер нема — "надлежних упутстава."

Зима је у јеку. Пролеће се приближује. Читави месеци од-лазе у таман.

Што се чека?

Зашто се чека?

На што се чека?

Не би ли било паметно и у реду да се горе поменути "над-лежни" састану са нашим нови-нарима и народним војдама и о тим стварима проговоре оз-биљно?

О СРПСКИМ ПОБЕДАМА.

У савезничкој штампи је, пово-дом српских победа над Бугари-ма, изашло доста лепих чла-ника о српској војсци и Срби-ма. Неке од тих чланака ми-немо овде саопштим.

Тако је у енглеском листу "Нир Ист", (свеска 14 од 27 септембра по новом) чланак са по-тиском Г. Чарлса Л. Егена једно писмо о српском победни-ку. Не знам да ли наш народ јасно увиђа колико је то огроман у-спех за тако малу војску, као што је српска. Када би се вршило поређење, то би у нај-мању руку представљало колико већи порећај је уједи-нити српске инфлуенце.

Опет Срби! Бесмртни Срби! Они су неко време бујали, не-ми као сфинги, а за тим су се опет устремили да зададу својим већима смртни уда-рац. Преко 4000 заробљеника!

Не знам да ли наш народ јасно

увиђа колико је то огроман у-спех за тако малу војску, као што је српска. Када би се вршило поређење, то би у нај-мању руку представљало колико већи порећај је уједи-нити српске инфлуенце.

Опет Срби! Бесмртни Срби!

</div